

PATVIRTINTA

Valstybės sienos apsaugos tarnybos
prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų
ministerijos vado 2019 m. liepos 31 d.
įsakymu Nr. K-2573

Pavadinimas	Pasieniečio įvadinio mokymo programa (toliau – programa)
SQF lygis	4
Tikslas	Parengti pareigūną vykdyti pasieniečio pareigybei nustatytas funkcijas Valstybės sienos apsaugos tarnyboje prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – VSAT).
Uždaviniai	<ol style="list-style-type: none"> 1. Išmokyti kursantus profesionaliai ir etiškai bendrauti su įvairių kultūrų žmonėmis. 2. Išmokyti kursantus atlikti asmenų ir transporto priemonių, kertančių sieną, patikrinimus. 3. Ugdyti kursantų gebėjimus vykdyti sienos stebėjimą. 4. Ugdyti kursantų gebėjimus suteikti pirmąją medicinos pagalbą. 5. Išmokyti kursantus šaudyti iš tarnybinių ginklų. 6. Ugdyti kursantų gebėjimus tinkamai taikyti prievartos priemones. 7. Išmokyti kursantus atlikti jonizuojančiosios spinduliuotės kontrolę. 8. Išmokyti kursantus konvojuoti sulaikytus asmenis. 9. Ugdyti kursantų gebėjimus vairuoti tarnybines transporto priemones su specialiaisiais šviesos ir(ar) garso signalais.
Laukiami rezultatai	<p>Baigę programą įvadinio mokymo kursantai (toliau – kursantai) gebės:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. profesionaliai ir etiškai bendrauti su įvairių kultūrų žmonėmis; 2. atlikti asmenų ir transporto priemonių, kertančių sieną, patikrinimus; 3. vykdyti sienos stebėjimą; 4. suteikti pirmąją medicinos pagalbą; 5. šaudyti iš tarnybinių ginklų; 6. tinkamai taikyti prievartos priemones; 7. atlikti jonizuojančiosios spinduliuotės kontrolę; 8. konvojuoti sulaikytus asmenis; 9. vairuoti tarnybines transporto priemones su specialiaisiais šviesos ir(ar) garso signalais.
Apimtis	546 akad. val. (iš jų 26 akad. val. nuotolinio mokymo, 39 akad. val. praktikos VSAT padaliniuose, viso 15 mokymosi savaitių).
Tikslinė (mokymo) grupė	Kursantai, turintys aukštąjį universitetinį ar jam prilygintą išsilavinimą, aukštąjį koleginių, iki 2009 metų įgytą aukštesnįjį arba iki 1995 metų įgytą specialųjį vidurinį išsilavinimą ir pretenduojantys atlikti pasieniečio funkcijas.
Mokymo teikėjas	VSAT Pasieniečių mokykla (toliau – mokykla)
Mokymo (-si) strategija	<p>Mokymo programą sudaro 7 moduliai: „Įvadinis modulis“, „Profesinė etika, bendravimas ir bendradarbiavimas“, „Sienos stebėjimas“, „Pasienio tikrinimai“, „Šaunamojo ginklo ir prievartos priemonių panaudojimas“, „Valstybės sienos teisinis reguliavimas“ ir „Baigiamasis modulis“. Modulių temos mokymo tvarkaraštyje gali būti išdėstytos lygiagrečiai.</p> <p>Bendra programos trukmė 546 akademinės valandos, iš jų 75 proc. skiriama praktiniam mokymui, 20 proc. skiriama teoriniam mokymui ir 5 proc.</p>

	<p>skiriama mokymuisi nuotoliniu būdu mokyklos nuotolinio mokymo sistemoje <i>Moodle</i>. Kursantai gali mokytis nuotoliniu būdu ne tik pamokų tvarkaraštyje nurodytu laiku, bet privalo nuotolinio mokymo medžiagą įsisavinti tvarkaraštyje nurodytą dieną. Programos realizavimui naudojami įvairūs mokymo metodai, parenkami priklausomai nuo mokymo temos siekiamų rezultatų. Programoje naudojami tradiciniai ir modernūs suaugusiųjų mokymo metodai.</p> <p>Programos mokymosi pasiekimų vertinimas skirstomas į tarpinį ir baigiamąjį. Tarpinių pasiekimų patikrinimų kiekis ir formos numatomos programos modulių mokymo (-si) strategijose. Nelaikiesieji ar neišlaikiesieji tarpinių mokymo (-si) pasiekimų, juos gali perlaikyti per 3 darbo dienas. Vertinant tarpinius ar baigiamąjį mokymo (-si) pasiekimus, laikomasi 10-balės vertinimo sistemos.</p> <p>Baigiamasis įvadinio mokymo egzaminas organizuojamas kursų pabaigoje. Prie egzamino prileidžiami kursantai, kurie gavo teigiamus įvertinimus iš mokymo programoje numatytų tarpinių žinių ar/ir įgūdžių patikrinimų. Egzamino metu kursantai atlieka praktines užduotis sudarytas pagal moduluose numatytas temas. Egzamino užduočių atlikimui yra numatytos dvi darbo vietos. Darbo vieta Nr. 1 – prie mokomosios valstybės sienos. Darbo vietoje Nr. 1 atliekamos užduotis pagal moduluose „Sienos stebėjimas“ ir „Šaunamojo ginklo ir prievartos priemonių panaudojimas“ numatytas temas. Darbo vieta Nr. 2 – mokyklos mokomasis pasienio kontrolės punktas. Darbo vietoje Nr. 2 atliekamos užduotis pagal moduluose „Pasienio tikrinimai“ ir „Profesinė etika, bendravimas ir bendradarbiavimas“ numatytas temas. „Valstybės sienos teisinis reguliavimas“ modulio temos įtraukiamos į abiejose darbo vietose atliekamas praktines užduotys pagal tai darbo vietai būdingą pasieniečio veiklos specifiką. Praktinių užduočių skaičius turi būti didesnis nei mokymo grupėje besimokančiųjų kursantų skaičius. Egzamino bendras vertinimas nustatomas išvedant aritmetinį vidurkį iš abiejų darbo vietų įvertinimų.</p> <p>Baigiamąjį egzaminą galima perlaikyti du kartus. Egzaminas perlaikomas ne vėliau kaip po 4 darbo dienų.</p> <p>Tam, kad kursai būtų užskaityti kursantai privalo išklaudyti ne mažiau kaip 80 proc. užsiėmimų ir išlaikyti egzaminą.</p> <p>Įvykdžius mokymo programos reikalavimus išduodamas įvadinio mokymo baigimo pažymėjimas.</p>
--	--

Mokymo planas					
Nr.	Modulio pavadinimas	Mokymo rūšis (akad. val.)			
		Teorija	Praktika	Nuotolinis	Viso
1.	Įvadinis modulis	5	26	-	31
2.	Profesinė etika, bendravimas ir bendradarbiavimas	5	2	2	9
3.	Sienos stebėjimas	27	111	2	140
4.	Pasienio tikrinimai	48	100	12	160
5.	Šaunamojo ginklo ir prievartos priemonių panaudojimas	8	84	-	92
6.	Valstybės sienos teisinis reguliavimas	14	20	10	44
7.	Baigiamasis modulis	-	70	-	70
Iš viso:		107	413	26	546

Programos rengimo darbo grupė	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ričardas Nariūnas, VSAT Specialiosios paskirties skyriaus viršininkas. 2. Miroslav Rabovič, mokyklos Mokymo organizavimo skyriaus (toliau – MOS) viršininkas. 3. Žygimantas Babraitis, mokyklos Integruotų dalykų skyriaus vedėjas. 4. Antanas Lepeška, mokyklos Profesinių dalykų skyriaus (toliau –PDS) vyriausiasis specialistas. 5. Anna Volčok, mokyklos MOS vyriausioji specialistė.
Derinimas	Giedrius Geniušas, VSAT Personalo valdybos Mokymo skyriaus vedėjas. El. paštu 2019 liepos 29 d., liepos 31 d.
Svarstymas	Programos rengimo darbo grupės posėdžiai (2019 m. kovo 26 d., protokolo Nr.9-1198; 2019 m. liepos 25 d., protokolo Nr.9-2680; 2019 m. liepos 29 d., protokolo Nr9-2690).

Modulio pavadinimas	Įvadinis modulis
SQF lygis	4
Tikslas	Supažindinti kursantus su mokymo programa, sistema, nuotolinio mokymosi galimybėmis, Pasieniečių mokykla ir jos vidaus tvarka.
Kompetencijos pagal SQF	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tobulinti pasieniečio profesinį meistriškumą. 2. Savarankiškai ir atsakingai teikti pirmąją medicininę pagalbą.
Mokymosi rezultatai pagal SQF	<ol style="list-style-type: none"> 1. Naudojasi mokymosi bei asmenybės tobulėjimo teikiamomis galimybėmis VSAT. 2. Vykdo patikėtas pareigas saugiai ir atsakingai. 3. Prisiima atsakomybę už asmeninę gerovę ir atsparumą korupcijai ir kitoms pareigūno ir tarnybos autoritetą žeminančioms apraiškoms sienos apsaugoje. 4. Vykdo rikiuotės veiksmus be ginklo savarankiškai ir rikiuotės vieneto sudėtyje. 5. Suteikia pirmąją medicininę pagalbą, atsižvelgiant į žmogui reikalingos pirmosios pagalbos pobūdį, laikantis nacionalinių saugos taisyklių ir reikalavimų, gerbiant žmogaus orumą, teisę į gyvybę, sąžiningą elgesį ir nediskriminavimą.
Apimtis	31 akad. val.
Mokymo teikėjas	Mokykla
Mokymo strategija (-si)	<p>Pirmą kursų dieną vyksta supažindinimas su mokymo programa, tvarkaraščiais, nuotolinio mokymosi įrankiais. Kursantai apgyvendinami Mokyklos bendrabutyje, jiems išduodama tarnybinė uniforma. Vyksta užsiėmimai kur nagrinėjami bendrieji organizaciniai ir metodiniai klausimai. Korupcijos prevencijos užsiėmimus veda VSAT Imuniteto valdyba.</p> <p>Įvadinio modulio 1 ir 2 temos nėra vertinamos. Temos „Rikiuotės pagrindai“ pasiekimų vertinimas vyksta rikiuotės aikštėje. Vertinant kursantų praktinius įgūdžius atliekami rikiuotės veiksmai vietoje be ginklo bei žygiavimo</p>

	veiksmai pagal rikiuotės vado duodamas komandas. Po 4 temos išklauso tikrinami kursantų praktiniai įgūdžiai, taip pat kursantai privalo iki baigiamojo egzamino laikymo dienos išlaikyti Pirmosios medicinos pagalbos teorinį testą mokyklos nuotolinio mokymosi sistemoje <i>Moodle</i> .
--	--

Mokymo planas					
Nr.	Temos pavadinimas	Mokymo rūšis (akad. val.)			
		Teorija	Praktika	Nuotolinis	Viso
1.	Supažindinimas su mokymosi galimybėmis	-	7	-	7
1.1.	Supažindinimas su mokymo programa, tvarkaraščiais, nuotolinio mokymosi įrankiais.	-	7	-	7
2.	Korupcijos prevencija	2	-	-	2
2.1.	Korupcijos samprata. Korupcijos daroma žala visuomenei. Dažniausiai daromi korupciniai nusikaltimai VSAT. Atsakomybė už korupcinius nusikaltimus.	2	-	-	2
3.	Rikiuotės pagrindai	1	13	-	14
3.1.	VSAT vidaus tarnybos laipsniai. Tarnybinės uniformos dėvėjimo aspektai. Rikiuotės pagrindai.	1	1	-	2
3.2.	Rikiuotės veiksmai vietoje be ginklo.	-	4	-	4
3.3.	Rikiuotės veiksmai žygiuojant be ginklo.	-	6	-	6
3.5.	Rikiuotės praktinių įgūdžių be ginklo patikrinimas	-	2	-	2
4.	Pirmosios medicinos pagalbos suteikimas	2	6	-	8
4.1.	Įvykio vietos saugumo ir nukentėjusiojo būklės įvertinimas. Gyvybei pavojingos psichikos būsenos, jų atpažinimas, pirmoji pagalba ir medicinos pagalbos organizavimas. Pirmosios pagalbos rinkinys, individualios teikiančiojo pirmąją pagalbą apsaugos priemonės. Psichologinės pagalbos principai.	1	-	-	1
4.2.	Pradinis gaivinimas. Pradinis gaivinimas naudojant išorinį širdies defibriliatorių.	-	1	-	1
4.3.	Kraujavimo stabdymas. Šautinės, durtinės ir plėštinės žaizdos. Tvarstymas.	-	1	-	1
4.4.	Nukentėjusiojo parengimas transportuoti. Pažeistos kūno dalies, esant lūžimui ar išnirimui, imobilizavimas, traumotų, sužalotų asmenų nešimas.	-	1	-	1
4.5.	Pirmosios pagalbos teikimas asmenims, patyrusiems anafilaksiją, suspaudimą, elektros traumą, terminį ar cheminį nudegimą, paveiktiems žaibo, ištiktiems saulės ar šilumos smūgio, sušalusiems, skendusiams, bandžiusiems pasikarti, užspringusiems, įvykus miokardo infarktui, galvos kraujotakos sutrikimams, epilepsijos priepuoliui, apalpus,	1	1	-	2

	netekusiems sąmonės, įkūstiems vabzdžio ar gyvūno.				
4.6.	Darbo vietos ar veiklos ypatumai, galimų nelaimingų atsitikimų prevencija. Apsinuodijimo nuodingosiomis medžiagomis simptomai. Pirmoji pagalba nuodingosioms ir pavojingoms medžiagoms patekus ant odos, į akis, į kvėpavimo takus.	-	1	-	1
4.7.	Praktinių įgūdžių patikrinimas.	-	1	-	1
Iš viso:		5	26	-	31

Mokymo ištekliai	Mokymo (-si) medžiaga: Parengta metodinė mokymų medžiaga. Mokymo (-si) priemonės: 1. Mokyklos auditorija. 2. Rikiuotės aikštė 3. Kompiuteris, multimedija, stovas, rašikliai. 4. Mokyklos nuotolinio mokymo sistema <i>Moodle</i> .
Mokymus gali vesti	VSAT, mokyklos, bendradarbiaujančių įstaigų atstovai.

Modulio pavadinimas	Profesinė etika, bendravimas ir bendradarbiavimas
SQF lygis	4
Tikslas	Tobulinti kursantų profesinės etikos, pagarbaus bendravimo, bendradarbiavimo ir tarpkultūrinius įgūdžius.
Kompetencijos pagal SQF	<ol style="list-style-type: none"> 1. Laikytis profesinės etikos, standartų ir gerbti žmogaus savybių, parodančių jo prigimtine ar visuotinai pripažintą socialinės grupės tapatybę, įvairovę. 2. Pagarbiai ir profesionaliai bendrauti vykdant pasieniečio funkcijas. 3. Demonstruoti pagarbą kitoms kultūroms ir socialinėms grupėms atliekant pasieniečio funkcijas, panaudojant įvairius tarpkultūrinius įgūdžius. 4. Taikyti nustatytą bendravimo ir bendradarbiavimo susitarimų su partneriais ir agentūromis sąlygas vykdant tarnybines pareigas.
Mokymosi rezultatai pagal SQF?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Imasi atsakomybės vykdant veiklą teisiškai sureguliuotose ir nesureguliuotose sienos kontrolės situacijose pagal etikos kodeksus ir profesines vertybes. 2. Veiksmingai bendrauja tam tikrose sienos apsaugos situacijose nugalint kliūtis bei gerbiant lyčių, amžiaus ir kultūrinę įvairovę. 3. Bendrauja su skirtingų kultūrų žmonėmis vykdant sienos kontrolę, laikantis kultūrinės įvairovės principų, etinių ir profesinių standartų bei nediskriminavimo principo. 4. Vykdo pagrindinę sienos apsaugos veiklą, bendradarbiaujant su partneriais ir agentūromis, laikantis regioninių, nacionalinių ir ES teisės aktų, sutarčių bei bendradarbiavimo procedūrų ir protokolų veiklos lygmenyje.
Apimtis	9 akad. val. (2 akad. val. nuotolinio mokymo).
Mokymo teikėjas	Mokykla
Mokymo strategija (-si)	<p>Modulyje taikomos dvi mokymosi formos: savarankiškas mokymasis nuotoliniu būdu ir kontaktinis mokymas. Kontaktinio mokymo metu nuolatinis dėmesys skiriamas praktinių įgūdžių ugdymui. Vedant užsiėmimus gali būti taikomi įvairūs mokymo metodai (paskaita, atvejų tyrimas, diskusija klasėje ir grupėje, kolektyvinis idėjų svarstymas, demonstracija, komandinis darbas, vaidmenų atlikimas ir kita).</p> <p>Modulio tarpinio pasiekimų vertinimo nenumatoma. Modulio temų klausimai įtraukiami į galutinį žinių ir įgūdžių vertinimą.</p>

Mokymo planas					
Nr.	Temos pavadinimas	Mokymo rūšis (akad. val.)			
		Teorija	Praktika	Nuotolinis	Viso
1.	Pareigūno profesinė etika	4	2	2	8
1.1.	Profesinės etikos samprata. Pareigūno profesinė etika.	2	-	-	2
1.2.	VSAT pareigūnų elgesį reglamentuojantys teisės aktai, visuomenės normos ir požiūris.	2	-	-	2

	VSAT pareigūno elgesys tarnyboje, tarptautinėse misijose ir laisvalaikiu. Subordinacija.				
1.3.	VSAT pareigūnų elgesio normų taikymas sprendžiant užduotis pagal įvairias situacijas.	-	-	2	2
1.4.	Dalykinis, etiškas ir mandagus pareigūno bendravimas su skirtingų kultūrų žmonėmis.	-	2	-	2
2.	Bendradarbiavimas	1	-	-	1
2.1.	Tarptautinis ir tarpžinybinis bendradarbiavimas.	1	-	-	1
Iš viso:		5	2	2	9

Mokymo ištekliai	Mokymo (-si) medžiaga: Parengta metodinė mokymų medžiaga. Mokymo (-si) priemonės: 1. Mokyklos auditorija. 2. Kompiuteris, multimedija, stovas, rašikliai. 3. Mokyklos nuotolinio mokymo sistema <i>Moodle</i> .
Mokymus gali vesti	Tarnybos, mokyklos, bendradarbiaujančių įstaigų, privačių įmonių atstovai.

Modulio pavadinimas	Sienos stebėjimas
SQF lygis	4
Tikslas	Ugdyti kursantų sienos stebėjimo įgūdžius.
Kompetencijos pagal SQF	<ol style="list-style-type: none"> 1. Taikyti valstybės sienos apsaugą užtikrinančius nacionalinius, Europos Sąjungos ir tarptautinius teisės aktus, taisykles ir procedūras. 2. Vykdyti sienos stebėjimą. 3. Saugiai valdyti su sienos apsauga susijusią informaciją ir duomenis. 4. Apsaugoti žmogaus teises ir laisves užtikrinant sienos saugumą. 5. Veiksmingai dirbti grupėse ir komandose vykdant sienų kontrolę, atpažįstant komandinius vaidmenis ir atsakomybę.
Mokymosi rezultatai pagal SQF	<ol style="list-style-type: none"> 1. Taikydamas nustatytus metodus, renka, praneša ir atsako į informaciją, susijusią su potencialia rizika ir pavojumi. Informacijos vykdant atvirą ar slaptą veiklą surinkimas ir dalijimasis ja oficialiais kanalais. 2. Imasi atsakomybės dalintis surinkta informacija pasienio tikrinimų ir sienos stebėjimo veiklos metu, atsižvelgiant į grėsmės komponentus, laikantis nacionalinių ir Europos procedūrų bei taikomo modelio, gerbiant sąžiningo elgesio, nediskriminavimo ir žmogaus orumo principus. 3. Orientuojasi vietovėje su žemėlapiu ir be jo. 4. Imasi atsakomybės vykdyti sienos stebėjimo veiklą ir taktiką, atsižvelgiant į esamą veiklos situaciją, nacionalinius, Europos Sąjungos ir tarptautinius teisės aktus, taisykles ir procedūras, gerbiant teisę į privatumą, orumą, nediskriminavimą ir saugos taisykles. 5. Tinkamai taiko asmenų, transporto priemonių ir gabenamų krovinių patikrinimo būdus, taktiką ir metodus pasienio ruože. 6. Reaguoja į neteisėtas veikas vykdydamas sienos stebėjimą, laikantis nustatytų procedūrų ir taktikos. 7. Valdo sausumos sienos stebėjimo sistemos techninę įrangą stebint, interpretuojant ir reaguojant į signalus, vadovaujantis nacionalinėmis nuostatomis ir procedūromis, gerbiant teisę į gyvybę bei asmens duomenų apsaugą. 8. Imasi atsakomybės naudoti VSAT turimas sienos stebėjimui skirtas tarnybines priemones, laikantis nacionalinių nuostatų ir procedūrų, gerbiant teisę į orumą, proporcingumą ir asmens duomenų apsaugą. 9. Palaiko pagarbius ir gerus santykius su vietos bendruomenėmis pasienio ruože. 10. Imasi atsakomybės naudoti proporcingai prievartos, specialiąsias priemones ir šaunamąjį ginklą, atsižvelgiant į gresiantį pavojų, pavieniui ir komandoje, laikantis saugos reikalavimų ir nacionalinių taisyklių bei procedūrų, gerbiant teisę į gyvybę, laisvę ir saugumą bei kankinimų draudimą, žmogaus orumą, sąžiningą elgesį ir nediskriminavimą. 11. Pristato sulaikytus asmenis, transporto priemones ir krovinius į laikymo vietas, vadovaujantis nustatytais procedūromis, gerbiant teisę į gyvybę, laisvę ir saugumą bei kankinimų draudimą, žmogaus orumą, sąžiningą elgesį ir nediskriminavimą. 12. Imasi atsakomybės apsaugoti asmens duomenis sienos stebėjimo veiklos metu, laikantis nacionalinės ir ES teisės, procedūrų ir taisyklių, gerbiant sąžiningo elgesio ir nediskriminavimo principus.

Apimtis	140 akad. val.
Mokymo teikėjas	Mokykla
Mokymo (-si) strategija	<p>Modulyje taikomas teorinis ir praktinis mokymas. Kontaktinio mokymo metu nuolatinis dėmesys skiriamas praktinių įgūdžių ugdymui. Vedant užsiėmimus gali būti taikomi įvairūs mokymo metodai (paskaita, atvejų tyrimas, diskusija klasėje ir grupėje, kolektyvinis idėjų svarstymas, demonstracija, komandinis darbas, vaidmenų atlikimas ir kita).</p> <p>Tarpinių pasiekimų vertinimas vyksta po 4.5., 4.15., 4.33. ir 4.34. potemių. Teorinių žinių vertinimo metu kursantai sprendžia testą, kuris sudaromas iš ne mažiau kaip 30 klausimų. Praktinių įgūdžių vertinimas vyksta taktinių mokymų metu. Kursantai atlieka praktines užduotis stebimi mokytojų. Praktinės užduotys vertinamos pagal mokyklos PDS skyriaus posėdyje patvirtintus vertinimo kriterijus.</p> <p>Modulio temų klausimai įtraukiami į galutinį žinių ir įgūdžių vertinimą.</p>

Mokymo planas					
Nr.	Temos pavadinimas	Mokymo rūšis (akad. val.)			
		Teorija	Praktika	Nuotolinis	Viso
1.	Techninė įranga	3	16	-	19
1.1.	VSAT naudojamos techninės ir transporto priemonės. Pasienio sargybų naudojama ekipuotė.	1	1	-	2
1.2.	Ryšio organizavimo ir palaikymo tvarka.	-	2	-	2
1.3.	Stebėjimo ir kontrolės techninės priemonės. Jų paskirtis ir panaudojimo galimybės.	-	2	-	2
1.5.	Tarnybinio visureigio vairavimas.	-	2	-	2
1.6.	Tarnybinio keturračio vairavimas.	-	1	-	1
1.7.	Tarnybinių transporto priemonių su specialiaisiais šviesos ir(ar) garso signalais naudojimas.	2	8	-	10
2.	Topografija	2	8	-	10
2.1.	Žemėlapis ir VSAT koordinačių sistemos.	2	-	-	2
2.2.	Darbas su žemėlapiu ir GPS.	-	2	-	2
2.3.	Orientavimasis vietovėje su žemėlapiu ir be jo.	-	2	-	2
2.4.	Judėjimas pagal žemėlapi.	-	4	-	4
3.	Sienos kontrolės organizavimas	5	5	-	10
3.1.	VSAT, organizacinė struktūra, uždaviniai, funkcijos. VSAT pasienio rinktinės. Jų struktūra, vykdomi uždaviniai ir funkcijos, priskirtų valstybės sienos ruožų charakteristika.	2	-	-	2
3.2.	VSAT pasienio užkardos. Užkardų organizacinė struktūra, klasifikacija, vykdomi uždaviniai ir funkcijos. Užkardai priskirto valstybės sienos ruožo charakteristikos elementai. Valstybės sienos apsaugos organizavimas užkardoje.	2	-	-	2

3.3.	Sienos stebėjimo tarnybos (budėjimo) pradžia ir pabaiga. Pasienio sargybų rūšys. Pasienio sargybų tarnybos organizavimas. Sienos stebėjimo principai ir vykdymas.	-	3	-	3
3.4.	Tarnybiniai žiniaraščiai.	-	1	-	1
3.5.	Pasienio sargybų valdymo būdai ir tvarka.	1	1	-	2
4.	Sienos stebėjimo taktika	17	82	2	101
4.1.	Sienos stebėjimo taktikos pagrindai.	2	-	-	2
4.2.	Pareigūnų taktikos pagrindiniai veiksmai ir situacijos vertinimas. Pirminiai pareigūnų veiksmai įvykio vietoje.	-	2	-	2
4.3.	Pėdsakystė. Pėdsakų sąvoka, pėdsakų takelis. Žmogaus, gyvūnų ir transporto priemonių pėdsakai. Valstybės sienos pažeidimo požymiai.	2	-	-	2
4.4.	Pasienio sargybų veiksmai aptikus pėdsakus. Pėdsakų apžiūra ir jų išsaugojimas. Valstybės sienos pažeidėjų judėjimo krypties, skaičiaus ir pažeidimo laiko nustatymas.	-	2	-	2
4.5.	Pėdsakų tyrimas. Sekimo pėdsakais taktika.	-	4	-	4
4.6.	Teorinių žinių patikrinimas.	-	1	-	1
4.7.	Pasienio sargyba „Stebėjimo postas“. Jos paskirtis, funkcijos, tarnybos vykdymo tvarka. Oro erdvės stebėjimas.	1	-	-	1
4.8.	Pareigūno individuali maskuotė. Pasienio sargybų maskavimas. Maskuotės veiksmai, būdai, priemonės. Garso bei šviesos maskuotė.	-	4	-	4
4.9.	Pasienio sargyba „Patrulis“. Patrulių rūšys, funkcijos, tarnybos vykdymo tvarka. Patrulio ginkluotė ir ekipuotė. Tarnybinio žiniaraščio pildymo tvarka.	2	-	-	2
4.10.	Patruliavimo pėsčiomis taktika. Slapukavimo taktika.	-	4	-	4
4.11.	Pareigūnų veiksmai tikrinant asmenis. Pagrindinių teisių užtikrinimas tikrinant asmenis.	2	-	-	2
4.12.	Pareigūnų veiksmai tikrinant asmenis. Pagrindinių teisių užtikrinimas tikrinant asmenis.	-	4	-	4
4.13.	Pareigūnų veiksmai stabdant ir tikrinant transporto priemones. Pagrindinių teisių užtikrinimas stabdant ir tikrinant transporto priemones.	2	-	-	2
4.14.	Pareigūnų veiksmai stabdant ir tikrinant transporto priemones. Pagrindinių teisių	-	4	-	4

	užtikrinimas stabdant ir tikrinant transporto priemones.				
4.15.	Teorinių žinių patikrinimas.	-	1	-	1
4.16.	Pasienio sargybų veiksmai ieškant, persekiojant ir sulaikant valstybės sienos pažeidėjus. Pagrindinių teisių užtikrinimas sulaikant valstybės sienos pažeidėjus.	1	-	-	1
4.17.	Pasienio sargybų veiksmai ieškant ir persekiojant valstybės sienos pažeidėjus.	-	4	-	4
4.18.	Antrankių ir surišimo priemonių panaudojimo technika.	-	2	-	2
4.19.	Valstybės sienos pažeidėjų sulaikymo taktika. Pagrindinių teisių užtikrinimas sulaikant valstybės sienos pažeidėjus.	-	4	-	4
4.20.	Transporto priemone vykstančių pažeidėjų sulaikymo technika.	-	2	-	2
4.21.	Transporto priemonių stabdymo padidintos rizikos situacijose taktika.	-	4	-	4
4.22.	Patalpų patikrinimo taktika. Sulaikytų teisės pažeidėjų pristatymo taktika. Pagrindinių teisių užtikrinimas pristatant pažeidėjus.	2	-	-	2
4.23.	Patalpų patikrinimo taktika.	-	4	-	4
4.24.	Patalpų patikrinimo taktika tamsoje ar blogo apšvietimo sąlygomis.	-	2	-	2
4.25.	Sulaikytų teisės pažeidėjų pristatymas ir konvojavimas. Pagrindinių teisių užtikrinimas pristatant ir konvojuojant pažeidėjus.	2	5	2	9
4.26.	Pareigūnų veiksmų taktika įvairiose taktinėse situacijose.	-	4	-	4
4.27.	Teorinių žinių ir praktinių įgūdžių patikrinimas.	-	1	-	1
4.28.	Pasienio sargybos „Pasala“ ir „Užtvara“. Jų paskirtis, funkcijos, tarnybos vykdymo tvarka.	1	-	-	1
4.29.	Pasalos vietos parinkimas. Judėjimo būdai vietovėje.	-	4	-	4
4.30.	Pasalos veiksmų taktika.	-	4	-	4
4.31.	Tarnybinių šunų panaudojimo taktika ieškant, persekiojant bei sulaikant pažeidėjus. Pagrindinių teisių užtikrinimas sulaikant pažeidėjus.	-	2	-	2
4.32.	Taktinių situacijų nagrinėjimas ir vertinimas.	-	4	-	4
4.33.	Taktiniai mokymai „Saugomo valstybės sienos ruožo pridengimas“. Praktinių įgūdžių patikrinimas.	-	4	-	4
4.34.	Taktiniai mokymai nakties metu. Praktinių įgūdžių patikrinimas.	-	6	-	6
Iš viso:		27	111	2	140

Mokymo ištekliai	Mokymo (-si) medžiaga: Parengta metodinė mokymų medžiaga. Mokymo (-si) priemonės: <ol style="list-style-type: none"> 1. Mokyklos auditorija. 2. Kompiuteris, multimedija, stovas, rašikliai. 3. Mokymo laukas. 4. Tarnybinės transporto priemonės. 5. Ryšio priemonės. 6. Specialiosios priemonės. 7. Tarnybiniai ginklai ir mokomieji UTM ginklai.
Mokymus gali vesti	Tarnybos, mokyklos, bendradarbiaujančių įstaigų, privačių įmonių atstovai.

Modulio pavadinimas	Pasienio tikrinimai
SQF lygis	4
Tikslas	Suteikti kursantams žinių ir ugdyti jų gebėjimus atlikti asmenų ir transporto priemonių, kertančių sieną, patikrinimus.
Kompetencijos pagal SQF	<ol style="list-style-type: none"> 1. Atlikti pasienio tikrinimus. 2. Apsaugoti žmogaus teises ir laisves užtikrinant sienos saugumą. 3. Taikyti valstybės sienos apsaugą užtikrinančius nacionalinius, Europos Sąjungos ir tarptautinius teisės aktus, taisykles ir procedūras. 4. Saugiai valdyti su sienos apsauga susijusią informaciją ir duomenis.
Mokymosi rezultatai pagal SQF	<ol style="list-style-type: none"> 1. Apibūdina pasienio kontrolės punkto organizaciją, personalą bei valdymo sistemą. 2. Apibūdina pasienio kontrolės punkte dirbančių pasieniečių nacionalinę jurisdikciją, užduotis ir atsakomybę. 3. Atlieka pirmos linijos patikrinimus kertant sieną pagal Šengeno sienų kodeksą. 4. Vykdo sieną kertančių asmenų profiliavimą pagal esamą riziką ir rizikos profilius. 5. Naudoja pirmos linijos patikrinimų duomenų valdymo sistemas laikantis duomenų apsaugos taisyklių ir nuostatų. 6. Tikrina dokumentus pirmojoje linijoje panaudojant techninę įrangą ir jos nenaudojant. 7. Identifikuoja pažeidžiamus asmenis bei asmenis, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga, pirmos linijos patikrinimų metu. 8. Imasi atsakomybės nukreipti pažeidžiamus asmenis ir asmenis, kuriems reikalinga tarptautine apsauga, tolimesniems patikrinimams antroje linijoje laikantis pagrindinių teisių principų. 9. Imasi atsakomybės atlikti sistemingus ir nuodugnius sieną kertančių asmenų patikrinimus pagal Šengeno sienų kodeksą, prieglobsčio procedūras pagal tarptautinius ir nacionalinius teisės aktus, saugos taisykles, etikos ir profesinius standartus, pagrindines teises. 10. Imasi atsakomybės nukreipti asmenis ar transporto priemones tolimesniems patikrinimams antroje linijoje. 11. Vykdo patikrą atsižvelgiant į trečiųjų šalių piliečiams taikomas atvykimo sąlygas. 12. Vykdo vizų, leidimų gyventi ir kitų dokumentų suteikiančių teisę kirsti sieną patikrą, naudojantis atitinkama dokumentų tyrimo įrangą, laikantis nacionalinių nuostatų ir Vizų kodekso. 13. Imasi atsakomybės nukreipti su grąžinimu, readmisija, atsisakymu įleisti ir išsiuntimu susijusius atvejus, ypatingą dėmesį skiriant pagrindinėms teisėms ir pareigoms bei laikantis nacionalinės ir tarptautinės teisės ir procedūrų. 14. Įveda duomenis rankiniu būdu bei panaudojant specialią įrangą į duomenų bazines ir katalogus, laikantis ES ir nacionalinės teisės ir procedūrų, gerbiant asmens duomenų apsaugos nuostatas. 15. Identifikuoja pagrindines kelionėms naudojamų dokumentų savybes ir standartus, panaudojant dokumentų tyrimo įrangą ir jos nenaudojant. 16. Identifikuoja dokumentų substrato klastotes, panaudojant dokumentų tyrimo įrangą ir jos nenaudojant.

	<p>17. Identifikuoja dokumentų spaudos būdus ir pakeitimus, panaudojant dokumentų tyrimo įrangą ir jos nenaudojant.</p> <p>18. Identifikuoja dokumentų apsaugos priemones ir jų pakeitimus, panaudojant dokumentų tyrimo įrangą ir jos nenaudojant.</p> <p>19. Identifikuoja dokumentų pospaustuvinio apdirbimo požymius ir jų pakeitimus, panaudojant dokumentų tyrimo įrangą ir jos nenaudojant.</p> <p>20. Identifikuoja kelionės dokumentų personalizavimo metodų elementus ir jų pakeitimus, panaudojant dokumentų tyrimo įrangą ir jos nenaudojant.</p> <p>21. Įvertina kelionės dokumento biometrinių duomenų autentiškumą, panaudojant standartinę pirmos linijos patikrinimų įrangą, laikantis nacionalinės, ES ir tarptautinės teisės ir procedūrų, gerbiant asmens duomenų apsaugą.</p> <p>22. Identifikuoja kelionės dokumentuose randamus požymius suklastotų, padirbtų, apgaulingai įgytų autentiškų dokumentų, vogtų dokumentų blankų ir „fantazijos“ dokumentų atveju, panaudojant dokumentų tyrimo įrangą ir jos nenaudojant.</p> <p>23. Imasi atsakomybės patikrinti dokumentų ir spaudų autentiškumą, panaudojant standartinę pirmos linijos patikrinimų įrangą, laikantis nacionalinės, ES ir tarptautinės teisės ir procedūrų, gerbiant asmens duomenų apsaugą.</p> <p>24. Atlieka transporto priemonių tikrinimus, panaudojant būtiną įrangą, vadovaujantis nacionaliniais teisės aktais ir procedūromis, gerbiant teisę į gyvybę, tarptautinės apsaugos prieinamumą, žmogaus orumą, nediskriminavimą ir asmens duomenų apsaugą.</p> <p>25. Atlieka gabenamų daiktų, prekių ir krovinių tikrinimus, atsižvelgiant į saugumo priemones, vadovaujantis nacionaliniais teisės aktais.</p> <p>26. Atlieka asmenų, transporto priemonių, gabenamų daiktų, prekių ir krovinių radiacinį patikrinimą, atsižvelgiant į saugumo priemones, vadovaujantis nacionaliniais teisės aktais.</p> <p>27. Imasi atsakomybės kontroliuoti kelių eismo taisyklių reikalavimų vykdymą pasienio kontrolės punkte ir transporto priemonių dalyvavimo tarptautiniame viešajame eisme sąlygų atitikimą.</p> <p>28. Imasi atsakomybės užtikrinti pasienio kontrolės punktų teisinį režimą.</p> <p>29. Aptinka vogtas transporto priemones laikantis nustatytų procedūrų.</p> <p>30. Naudoja transporto priemonių atpažinimo atitinkamą techninę įrangą ir duomenų bazes.</p> <p>31. Praneša apie vogtas transporto priemones laikantis nustatytų procedūrų.</p>
Apimtis	160 akad. val. (12 akad. val. nuotolinio mokymo)
Mokymo teikėjas	Mokykla
Mokymo strategija (-si)	<p>Modulyje taikomos dvi mokymosi formos: savarankiškas mokymasis nuotoliniu būdu ir kontaktinis mokymas. Kontaktinio mokymo metu nuolatinis dėmesys skiriamas praktinių įgūdžių ugdymui. Vedant užsiėmimus gali būti taikomi įvairūs mokymo metodai (paskaita, atvejų tyrimas, diskusija klasėje ir grupėje, kolektyvinis idėjų svarstymas, demonstracija, komandinis darbas, vaidmenų atlikimas ir kita).</p> <p>Tarpinių pasiekimų vertinimas vyksta po 4.7. ir 7.4. potemių. Teorinių žinių vertinimo metu kursantai sprendžia testą, kuris sudaromas iš ne mažiau kaip 20 klausimų.</p>

	Modulio temų klausimai įtraukiami į galutinį žinių ir įgūdžių vertinimą.
--	--

Mokymo planas					
Nr.	Temos pavadinimas	Mokymo rūšis (akad. val.)			
		Teorija	Praktika	Nuotolinis	Viso
1.	Sienos perėjimo ir pasienio kontrolės punktai. Tarnybos organizavimas ir teisinis režimas	6	2	-	8
1.1.	Išorės sienų kirtimas. Sienos perėjimo ir pasienio kontrolės punkto samprata.	4	-	-	4
1.2.	Pasienio kontrolės punktų režimas. Asmenų elgesio pasienio kontrolės punktuose taisyklės.	2	2	-	4
2.	Asmens patikrinimas kertant išorines sienas	12	6		18
2.1.	Minimalus ir nuodugnus tikrinimas. Patikrinimų kertant sieną sušvelninimas.	4	-	-	4
2.2.	Vizos, leidimai gyventi	6	4	-	10
2.3.	Specialios nuostatos dėl tam tikrų kategorijų asmenų tikrinimo	2	2	-	4
3.	Asmenų kelionės dokumentų žymėjimas	4	2	-	6
4.	Dokumentų tyrimas	7	30	3	40
4.1.	Tarptautiniai dokumentų standartai. Dokumentų tipai ir asmens kelionės dokumentų pripažinimas. Dokumentų tikrinimo ir tyrimo įranga, duomenų bazės.	1	1	1	3
4.2.	Substratai ir jų technologinės apsaugos priemonės.	1	1	-	2
4.3.	Spausdinimo būdai, rašalai ir dokumentų technologinės apsaugos priemonės.	2	9	1	12
4.4.	Dokumentų pospaustuvinis apdirbimas.	-	2	-	2
4.5.	Kelionės dokumentų personalizavimas. Biometrija kelionės dokumentuose ir asmenų identifikavimas.	2	5	1	8
4.6.	Dokumentų klastotės.	1	4	-	5
4.7.	Dokumentų tyrimas.	-	7	-	7
4.8.	Teorinių žinių patikrinimas.	-	1	-	1
5.	Atsisakymas leisti atvykti. Asmenų gražinimas, įpareigojimas išvykti ir išsiuntimas	-	4	-	4
6.	Duomenų bazės, registrai ir sistemos	4	12	2	18
6.1.	VSAT informacinė sistema (VSATIS). Šengeno informacinė sistema (SIS II)	4	8	2	14
6.2.	Kiti žinybiniai registrai	-	4	-	4

7.	Transporto priemonės patikrinimas	5	29	3	37
7.1.	Transporto priemonių identifikavimo žymėnys ir pagaminimo datos nustatymas.	2	8	-	10
7.2.	Vogtų transporto priemonių identifikavimas ir jų sulaikymas.	1	8	1	10
7.3.	Transporto priemonių dalyvavimo tarptautiniame viešajame eisme sąlygos ir jų tikrinimas.	2	5	1	8
7.4.	Transporto priemonių identifikavimas, tikrinimas ir eismo kontrolė.	-	7	1	8
7.5.	Teorinių žinių patikrinimas.	-	1	-	1
8.	Rizikos vertinimas	4	4	-	8
9.	Daiktų (prekių) ir krovinių gabenimas per valstybės sieną. Jonizuojančiosios spinduliuotės kontrolė	6	4	4	14
9.1.	Prekių, daiktų ir krovinių gabenimas per valstybės sieną tvarka	4	-	-	4
9.2.	Prekių, daiktų ir krovinių jonizuojančiosios spinduliuotės lygio kontrolė.	2	2	4	8
9.3.	Radiacinės saugos ir radiacinės kontrolės vykdymo įskaita	-	2	-	2
10.	Sprendimų dėl leidimo vykti per valstybės sieną priėmimas	-	7	-	7
Iš viso:		48	100	12	160

Mokymo ištekliai	<p>Mokymo (-si) medžiaga: Parengta metodinė mokymų medžiaga.</p> <p>Mokymo (-si) priemonės: 1. Mokyklos kompiuterinė auditorija. 2. Mokyklos mokomasis pasienio kontrolės punktas. 3. Dokumentų ir transporto priemonių tikrinimo įranga. 4. Kompiuteris, multimedija, stovas, rašikliai. 5. Mokyklos nuotolinio mokymo sistema <i>Moodle</i>.</p>
Mokymus gali vesti	Tarnybos, mokyklos, bendradarbiaujančių įstaigų, privačių įmonių atstovai.

Modulio pavadinimas	Šaunamojo ginklo ir prievartos priemonių panaudojimas
Tikslas	Suteikti kursantams žinių ir įgūdžių, būtinų užtikrinti savo ir kitų saugumą panaudojant kovinius veiksmus, jeigu reikia šaunamąjį ginklą.
Mokymosi kompetencijos pagal SQF	<ol style="list-style-type: none"> 1. Atpažinti riziką ir grėsmes savo ir kitų saugai, saugumui, gerovei ir laikytis susijusių procedūrų. 2. Taikyti valstybės sienos apsaugą užtikrinančius nacionalinius, Europos Sąjungos ir tarptautinius teisės aktus, taisykles ir procedūras. 3. Apsaugoti žmogaus teises ir laisves užtikrinant sienos saugumą.
Mokymosi rezultatai pagal SQF	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bendrais bruožais nusako globalines grėsmes Europos Sąjungai, tokias kaip radikalizmas, nusikaltėlių judėjimas, itin žiaurus smurtas ir terorizmas, galimų teroristų ir užsienio kovotojų identifikavimo požymius, ES nuostatas kovojant su terorizmu sienos apsaugos srityje bei ES agentūrų vaidmenį kovojant su terorizmu ir užkertant kelią radikalizmui. 2. Atpažįsta galimus teroristus/užsienio kovotojus laikantis ES ir nacionalinių nuostatų. 3. Taiko saugumo priemones terorizmo ir radikalizmo atvejais. 4. Imasi atsakomybės dalintis surinkta informacija susijusia su rizikos analizės rodikliais, laikantis nacionalinių ir Europos procedūrų bei taikomo modelio. 5. Taiko konfliktų sprendimo priemones siekiant sušvelninti nesudėtingas ir nuspėjamas konfliktines situacijas sienos apsaugos kontekste. 6. Identifikuoja galimas grėsmes nusikaltimo vietoje ir apsisaugo nuo jų. 7. Atpažįsta šaunamojo ginklo ir prievartos priemonių taikymo konkrečioje sienos apsaugos situacijoje prielaidas ir pasekmes, laikantis nacionalinių įstatymų, politikos, taisyklių ir procedūrų. 8. Imasi atsakomybės naudoti proporcingai prievartos, specialiąsias priemones ir šaunamąjį ginklą, atsižvelgiant į gresiantį pavojų, pavieniui ir komandoje, laikantis saugos reikalavimų ir nacionalinių taisyklių bei procedūrų, gerbiant teisę į gyvybę, laisvę ir saugumą bei kankinimų draudimą, žmogaus orumą, sąžiningą elgesį ir nediskriminavimą. 9. Išvardina VSAT naudojamus šaunamuosius ginklus, šaudmenis ir specialiąsias priemones, tarnybinių šaunamųjų ginklų ir šaudmenų technines ir taktines charakteristikas, tarnybinių šaunamųjų ginklų ir specialiųjų priemonių nešiojimo, valdymo, saugaus elgesio ir transportavimo nuostatas. 10. Išvardina visas tarnybinio šaunamojo ginklo dalis, jo veikimo principus. 11. Savarankiškai išrenka ir surenka tarnybinius šaunamuosius ginklus laikantis saugaus elgesio taisyklių. 12. Užtaiso ir ištaiso tarnybinį šaunamąjį ginklą laikantis saugaus elgesio taisyklių. 13. Prižiūri tarnybinį šaunamąjį ginklą. 14. Taiko teisingą šaudymo techniką ir padėtis, atsižvelgiant į situacijos dinamiką.
Apimtis	Modulio trukmė – 92 akad. val.
Mokymo teikėjas	Mokykla
Mokymo(si) strategija	Modulis susideda iš keturių pagrindinių temų, kurių dėstymas kursantams gali vykti lygiagrečiai. Modulyje taikomas teorinis ir praktinis mokymas.

	Kontaktinio mokymo metu nuolatinis dėmesys skiriamas praktinių įgūdžių ugdymui. Vedant užsiėmimus gali būti taikomi įvairūs mokymo metodai (paskaita, atvejų tyrimas, diskusija klasėje ir grupėje, kolektyvinis idėjų svarstymas, demonstracija, komandinis darbas, vaidmenų atlikimas ir kita). Kursantams yra numatytas praktinių įgūdžių patikrinimas po 2.12. ir 3.8. potemių.
--	---

Mokymo planas					
Nr.	Temos pavadinimas	Mokymo rūšis (akad. val.)			
		Teorija	Praktika	Nuotolinis	Viso
1.	Globalinės grėsmės Europos Sąjungai, jų atpažinimas ir taikomos saugumo priemonės.	1	1	-	2
2.	Šaudyba ir ginklai	5	41	-	46
2.1.	Šaunamojo ginklo ir specialiųjų priemonių panaudojimo tikslas ir teisinis pagrindas. Šaunamojo ginklo panaudojimo sąlygos ir pagrindai. Veiksmai panaudojus šaunamąjį ginklą. Specialiosios priemonės, jų panaudojimo sąlygos ir draudimai.	1	1	-	2
2.2.	Būtiniosios ginties, būtinąjo reikalingumo teisėtumo sąlygos. Profesinių pareigų vykdymo samprata. Praktinių situacijų modeliavimas.	1	1	-	2
2.3.	Reikalavimai tarnybinio pranešimo formai bei turiniui. Tarnybinių pranešimų surašymas pagal pateiktas situacijas.	-	2	-	2
2.4.	Saugaus elgesio su šaunamuoju ginklu principai (ginklų transportavimas, išdavimo-priėmimo tvarka, priežiūra).	1	-	-	1
2.5.	Ginklų patikrinimo tvarka.	-	1	-	1
2.6.	VSAT naudojamų tarnybinių šaunamųjų ginklų paskirtis, kovinės savybės, naudojami šaudmenys.	2	-	-	2
2.7.	Pagrindinės sudėtinės ginklų dalys, dalinis išardymas ir surinkimas. Ginklų paruošimas. Ginklų gedimai ir jų šalinimo būdai.	-	4	-	4
2.8.	Šaudymo pistoletais, pistoletais kulkosvaidžiais technikos pagrindai: šaudymo padėtys, ginklo laikymas, užtaisymas, nusitaikymas, nuleistuko nuspaudimas, šaudymo padėtys, judėjimo būdai, šaudymas iš už priedangų.	-	4	-	4
2.9.	Praktinis šaudymas iš pistoletų, pistoletų kulkosvaidžių.	-	18	-	18
2.10.	Šaudymo automatiniais, lygiavamzdžiais šautuvais ir kulkosvaidžiais technikos pagrindai: ginklo laikymas, užtaisymas,	-	2	-	2

	nusitaikymas, nuleistuko nuspaudimas, šaudymo padėtys, judėjimo būdai, šaudymas iš už priedangų.				
2.11.	Praktinis šaudymas iš automatinių šautuvų ir kulkosvaidžių.	-	3	-	3
2.12.	Praktinis šaudymas iš lygiavamzdžių šautuvų.	-	3	-	3
2.13.	Praktinių šaudymo įgūdžių patikrinimas.	-	2	-	2
3.	Fizinis rengimas ir kovinės imtynės	2	42	-	44
3.1.	Kontrolinių normatyvų reikalavimai.	1	-	-	1
3.2.	Specialūs parengiamieji pratimai kovinėje savigynoje.	-	1	-	1
3.3.	Metimai	-	8	-	8
3.4.	Smūgiai rankomis, kojomis ir apsigynimai nuo jų	-	8	-	8
3.5.	Sulaikymo veiksmai	-	8	-	8
3.6.	Apsigynimas nuo užpuolimo peiliu ir kitais daiktais.	-	4	-	4
3.7.	Apsigynimas nuo grasinimo šaunamuoju ginklu.	-	2	-	2
3.8.	Pareigūno veiksmai panaudojant specialiąsias priemones.	-	2	-	2
3.9.	Fizinės prievartos veiksmų patikrinimas.	-	2	-	2
3.10.	Elektros impulsinio prietaiso Taser panaudojimas.	1	5	-	6
3.11.	Plaukimas įvairiais stiliais. Žmonių gelbėjimas vandenyje.	-	2	-	2
Iš viso:		8	84	-	92

Mokymo ištekliai	<p>Mokymo (-si) medžiaga: Parengta metodinė mokymų medžiaga.</p> <p>Mokymo (-si) priemonės:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mokymo auditorija. 2. Lauko ir vidaus šaudykla. 3. Mokyklos sporto kompleksas. 4. Baseinas. 5. Kompiuteris, multimedija, stovas, rašikliai. 6. Specialiosios priemonės. 7. Tarnybiniai ginklai ir amunicija.
Mokymus gali vesti	Tarnybos, mokyklos, bendradarbiaujančių įstaigų, privačių įmonių atstovai.

Modulio pavadinimas	Valstybės sienos teisinis reguliavimas
SQF lygis	4
Tikslas	Supažindinti kursantus su veiksmiais atliekamais įtarus nusikalstamą veiką ar administracinį nusižengimą.
Kompetencijos pagal SQF	<ol style="list-style-type: none"> 1. Atlikti pirminius procesinius veiksmus įtarus nusikalstamą veiką ar administracinį nusižengimą. 2. Saugiai valdyti su sienos apsauga susijusią informaciją ir duomenis. 3. Apsaugoti žmogaus teises ir laisves užtikrinant sienos saugumą.
Mokymosi rezultatai pagal SQF	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vykdo administracines procedūras įprastos, nesudėtingos sienos apsaugos veiklos metu, laikantis nacionalinės administracinės teisės. 2. Identifikuoja teisės pažeidimus, susijusius su valstybės sienos apsauga, laikantis baudžiamosios teisės nuostatų. 3. Dokumentuoja nusikaltimo vietą panaudojant metodus ir techniką pagal teisinės procedūras. 4. Paaškina asmenims jų teisę dalyvauti, įsikišti bei prieštarauti tvarkant jų asmens duomenis bei išimtis, susijusias su asmens duomenimis, tvarkomais pasienio veikloje, laikantis nacionalinės ir ES teisės, politikos ir procedūrų. 5. Imasi atsakomybės apsaugoti asmens duomenis pasienio tikrinimų ir sienos stebėjimo veiklos metu, laikantis nacionalinės ir ES teisės, procedūrų ir taisyklių, gerbiant sąžiningo elgesio ir nediskriminavimo principus. 6. Imasi atsakomybės užtikrinti visų asmenų pagrindines teises bei užkirsti kelią jų pažeidimams vykdant įprastą, nesudėtingą sienos apsaugos veiklą pagal nacionalinius, ES bei tarptautinius teisės aktus, politiką ir procedūras. 7. Identifikuoja rodiklius, nurodančius, kad asmuo gali būti pažeidžiamas ar prekybos žmonėmis auka, vykdant įprastą, nesudėtingą sienos apsaugos veiklą ir atsižvelgiant į atitinkamus rizikos profilius. 8. Identifikuoja galimas žmonių kontrabandos ar prekybos žmonėmis aukas, ypatingą dėmesį skiriant vaikams ir kitoms pažeidžiamų asmenų grupėms.
Apimtis	44 akad. val.
Mokymo teikėjas	Mokykla
Mokymo strategija (-si)	Modulyje taikomos dvi mokymosi formos: savarankiškas mokymasis nuotoliniu būdu ir kontaktinis mokymas. Kontaktinio mokymo metu nuolatinis dėmesys skiriamas praktinių įgūdžių ugdymui. Vedant užsiėmimus gali būti taikomi įvairūs mokymo metodai (paskaita, atvejų tyrimas, diskusija klasėje ir grupėje, kolektyvinis idėjų svarstymas, demonstracija, komandinis darbas, vaidmenų atlikimas ir kita). Modulio temų klausimai įtraukiami į galutinį žinių ir įgūdžių vertinimą.

Mokymo planas

Nr.	Temos pavadinimas	Mokymo rūšis (akad. val.)			
		Teorija	Praktika	Nuotolinis	Viso
1.	Vidaus tarnybos statuto ir Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo nuostatų taikymas	1	2	6	9

1.1.	VSAT pareigūnų teisės ir pareigos. VSAT pareigūnų atsakomybė. Vidaus tarnybos statutas.	-	-	2	2
1.2.	Valstybės sienos samprata. Valstybės teritorija. Lietuvos Respublikos teritorinė jūra ir išskirtinė ekonominė zona. Valstybės sienos nustatymo sausumoje bei teritorinėje jūroje principai bei tvarka. Lietuvos Respublikos valstybės ženklų tipai bei sudėtis. Reikalavimai Lietuvos Respublikos valstybės sienos ženklinimui. Lietuvos Respublikos valstybės sienos ženklų priežiūra bei remontas.	-	-	2	2
1.3.	Pasienio ruožas, valstybės sienos apsaugos zona ir pasienio juosta. Jų samprata ir paskirtis, nustatymo tvarka, įrengimas, žymėjimas. Reikalavimai asmenims esantiems pasienio ruože, valstybės sienos apsaugos zonoje bei pasienio juostoje.	-	-	2	2
1.7.	Praktinių situacijų pristatymas, surašyti tarnybinių pranešimų rašymas.	1	2	-	3
2.	Administracinė teisė	2	13	2	17
2.1.	Lietuvos Respublikos administracinės teisės pažeidimo kodekso straipsniai, reglamentuojantys administracinių teisės pažeidimo bylų žinybinį priklausymą. VSAT priskirtinų administracinių teisės pažeidimų sudėties analizė. VSAT priskirtų teisės pažeidimų veikų kvalifikavimas sprendžiant užduotis pagal konkrečias situacijas.	2	3	-	5
2.2.	Administracinių teisės pažeidimų bylų teisenos sąvoka, uždaviniai ir pagrindiniai principai, stadijos, administracinių teisės pažeidimų bylų teisenos užtikrinimo priemonės ir jų vykdymo tvarka. Atsakomybę už administracinę teisės pažeidimą lengvinančios ir sunkinančios aplinkybės. Nuobaudų vykdymo procesas, terminai.	-	-	2	2
2.3.	VSAT pareigūnai. turintys teisę surašyti administracinių teisės pažeidimų protokolus. Administracinio teisės pažeidimo protokolo turinys. Atvejai ir aplinkybės, kai administracinio teisės pažeidimo protokolas nesurašomas. Administraciniai teisės pažeidimai, už kuriuos tarnybos pareigūnai turi teisę sulaikyti asmenis. Reikalavimai atliekant asmens apžiūrą ir daiktų patikrinimą, daiktų ir dokumentų paėmimą.	-	2	-	2

2.4.	Administracinio teisės pažeidimo protokolo su administraciniu nurodymu surašymas. Daiktų ir dokumentų paėmimo protokolo surašymas. Administracinio sulaikymo protokolo surašymas. Šaukimo atvykti bylos nagrinėjimui pagrindai ir surašymas. Dokumentų pildymas naudojantis POLIS-ATPEIR registru.	-	8	-	8
3.	Baudžiamoji teisė	10	1	1	12
3.1.	Kontrabandos objektas, objektyvioji pusė. Subjektas ir subjektyvūs požymiai. Kontrabandos dalykas, vertė. Baudžiamosios ir administracinės atsakomybės atribojimas. Kontrabandos baigtumo momentas.	2	-	-	2
3.2.	Valstybės sienos neteisėto perėjimo samprata. Subjektas, subjektyvioji pusė, objektas, objektyvioji pusė. Baudžiamosios ir administracinės atsakomybės atribojimas. Neteisėto žmonių gabenimo per valstybės sieną sudėties analizė.	3	-	-	3
3.3.	Nusikaltimo vietos dokumentavimas panaudojant metodus ir techniką pagal teisinės procedūras. Kriminalistikos metodai.	3	1	1	5
3.4.	Korupcijos samprata. Atsakomybė už korupcinius nusikaltimus. Kyšininkavimo nusikaltimo sudėtis. Papirkimo nusikaltimo sudėtis.	2	-	-	2
4.	Tarptautinė teisė	1	4	1	6
4.1.	Pabėgėlio sąvoka. Pabėgėlio teisinis statusas. Prieglobsčio suteikimo procedūra Lietuvos Respublikoje. Prašymų suteikti prieglobstį pateikimas ir jų nagrinėjimas kompetentingose institucijose. VSAT pareigūnų veiksmai su prieglobsčio prašytojais Lietuvos Respublikos pasienyje.	1	-	-	1
4.2.	Prieglobsčio prašytojo pirminės apklausos protokolo pildymas.	-	4	-	4
4.3.	Žmogaus teisės ir laisvės. Žmogaus teisių užtikrinimas VSAT veikloje. Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos bendrosios nuostatos.	-	-	1	1
Iš viso:		14	20	10	44

Modulio mokymo ištekiai	Mokymo (-si) medžiaga: Parengta metodinė mokymų medžiaga. Mokymo (-si) priemonės: 1. Mokyklos kompiuterinė auditorija (kompiuterinė mokymo vieta kiekvienam dalyviui). 2. Kompiuteris, multimedija, stovas, rašikliai.
--------------------------------	--

Modulio pavadinimas	Baigiamasis modulis
SQF lygis	4
Kompetencijos pagal SQF	Tobulinti kursantų profesinį meistriškumą.
Mokymosi rezultatai pagal SQF	1. Paaiškina pasienio užkardos veiklos specifiką, tarnybos organizavimo ir vykdymo ypatumus. 2. Geba pritaikyti sienos stebėjimo ir pasienio tikrinimo žinias ir įgūdžius pasienio užkardoje praktikos metu.
Apimtis	70 akad. val.
Mokymo (-si) strategija	Praktika vykdoma pagal patvirtintą kursantų tarnybos vykdymo grafiką, suderinta su Pasienio užkarda (užkardomis), kur kursantai atliks praktiką. Praktikos užsiėmimai 1.2–1.4 į mokymo tvarkaraštį neįtraukiami. Per pasiruošimą praktikai vykstama į Pasienio užkardą ir pravedamas bendras instruktažas praktikai. Po egzamino viena darbo diena skiriama Baigiamojo reitingo nustatymui ir Pasieniečių mokyklos kursantų skirstymo komisijos posėdžiui. Viena diena skiriama įdarbinimo VSAT padaliniuose procedūroms.

Mokymo planas					
Nr.	Temos pavadinimas	Mokymo rūšis (akad. val.)			
		Teorija	Praktika	Nuotolinis	Viso
1.	Praktika	-	43	-	43
1.1.	Pasiruošimas praktikai. Supažindinimas su praktikos organizavimo ypatumais, ir veiklomis.	-	4	-	4
1.2.	Sienos stebėjimo vykdymas dienos metu.	-	13	-	13
1.3.	Sienos stebėjimo vykdymas nakties metu.	-	13	-	13
1.4.	Pasienio tikrinimų vykdymas PKP.	-	13	-	13
2.	Egzaminas	-	13	-	13
2.1.	Konsultacijos	-	6	-	6
2.2.	Egzaminas.	-	7	-	7
3.	Įdarbinimo procedūros	-	14	-	14
3.1.	Baigiamojo reitingo nustatymas. Skirstymo komisijos posėdis.		7	-	7
3.2.	Įdarbinimo VSAT padaliniuose procedūros.	-	7	-	7
Iš viso:		-	70	-	70

Mokymo ištekliai	Mokymo (-si) medžiaga: 1. Kursantų tarnybos vykdymo grafikas. Mokymo (-si) priemonės: 2. Prieiga prie interneto. 3. Kompiuteris. 4. Mokyklos nuotolinio mokymo sistema <i>Moodle</i> .
Mokymus gali vesti	Tarnybos ir mokyklos atstovai.